

مؤسس مدرسه عالی مطالعات اسلام و غرب در گفت‌وگو با قدس تشریح کرد

خیزش خودجوش دانشجویان غربی علیه استکبار

شریف | مؤسس و مدیر مدرسه عالی مطالعات اسلام و غرب در قم و انتشارات اسرا در کانادا با اشاره به دوگانگی مدیریت دانشگاه‌های غربی و بدنه دانشجویی گفت: جنبش‌های ضداستکباری و حامی مظلومان در دانشگاه‌های غرب پدیده‌ای نوظهور و مبارک است که باید با عقلانیت دینی عمق یابد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شجاع‌علی میرزا در حاشیه ششمین کنگره بین‌المللی امام رضا(ع) در مشهد، در گفت‌وگو ویژه با خبرنگار روزنامه قدس به تشریح رویکرد

مجامع علمی غرب به گفتمان مقاومت و رسالت حوزه‌های فکری به‌خصوص در حوزه دانشگاه و خیزش‌های دانشجویی پرداخت.

در آغاز گفت‌وگو حجت‌الاسلام والمسلمین شجاع‌علی میرزا در خصوص رویکرد دانشگاه‌های غربی نسبت به گفتمان مبارزه با استکبار در اندیشه اسلامی و چگونگی برخورد با آن گفت: دانشگاه‌های غربی تحت سلطه سیاسی و اقتصادی نظام حاکم غرب مثل آمریکا و کانادا اداره می‌شوند؛ از این رو کاملاً روشن است که با مقاومت مخالفت دارند و نیازی به مبارزه با استکبار را احساس نمی‌کنند. وی افزود: اما در نقطه مقابل، دانشجویان و جوانانی در همین دانشگاه‌ها حضور دارند که خواهان حق و حقیقت هستند. امروز برای بسیاری از این دانشجویان آشکار شده که استکبار چه ستم‌هایی در جهان رقم می‌زند. حجت‌الاسلام والمسلمین شجاع‌علی میرزا ادامه داد: به همین دلیل، دانشجویان حتی با وجود تنش و مخالفت صریح مدیریت دانشگاه‌ها، به‌صورت خودجوش به میدان آمده و با تشکیل انجمن‌ها، مخالفت خود را با استکبار و حمایت از مظلومان به‌ویژه ملت فلسطین و جبهه لبنان اعلام کرده‌اند. وی خاطرنشان کرد: این حرکت پدیده‌ای نوظهور و بسیار مبارک است که نشان می‌دهد انسان‌های آزاده همچنان حضور دارند. وظیفه ما در مدارس مانند قم و تورنتو این است که نشان دهیم مبارزه فقط با احساسات به سرانجام نمی‌رسد، بلکه باید مبانی دینی پشتوانه این حرکت‌های ضدظلم باشد.

■ **با بهره‌گیری از آموزه‌های نبی مکرم اسلام(ص) و امام رضا(ع)، مفاهیمی مانند آزادی و حقوق بشر را به معنای اصیل آن بازگردانیم**

وی در ادامه در پاسخ به این پرسش که مفهوم آزادی و حقوق بشر سکولار چگونه در خدمت نظام سلطه درآمد و آموزه‌های امام رضا(ع) چه پادزهری برای آن دارد، تصریح کرد: پس از دوران رنسانس، مفاهیم شرقی مانند آزادی و حقوق بشر دچار مصادره دنیوی شدند. تا زمانی که این مفاهیم به‌درستی تعریف نشوند، سخن گفتن از حقوق بشر تنها الفاظی روی کاغذ خواهد بود. وی بیان کرد: در این عالم، دین اسلام است که حقیقت انسان را مخلوقی دارای خالق می‌داند؛ خالقی که خود حقوق انسان و نسبت او با آفریدگار و سایر مخلوقات را تعیین و انشا کرده است. وی افزود: هنگامی که خدا و خالق از این معادله کنار گذاشته شوند، حقوق بشر به ابزاری در دست قدرتمندان و مستکبران بدل می‌شود تا بر اساس منافع خود از آن علیه مظلومان و محرومان استفاده کنند. حجت‌الاسلام والمسلمین شجاع‌علی میرزا اضافه کرد: ما باید با بهره‌گیری از آموزه‌های نبی مکرم اسلام(ص) و امام رضا(ع)، مفاهیمی مانند آزادی و حقوق بشر را به معنای اصیل آن بازگردانیم تا این واژگان بر پایه‌های دینی، توحیدی و اصول اعتقادی احیا شوند. حجت‌الاسلام والمسلمین شجاع‌علی میرزا در پاسخ به این پرسش که «با توجه به تفاوت مبانی فکری، بهترین شیوه برای ورود به گفت‌وگو با مخاطب غیرمسلمان در غرب چیست؟» تأکید کرد: ما دو حجت داریم؛ حجت باطنی که همان عقل عطاشده از سوی خداوند است و حجت ظاهری که انبیا و ائمه معصومین(ع) هستند. در گفت‌وگو با مخاطب غربی و جهان غیراسلامی، نمی‌توان در گام نخست به حجت ظاهری استناد کرد.

وی گفت: ما ابتدا باید گفتمان عقلی را محور قرار دهیم؛ چراکه عقلانیت در متن معارف دینی ما حضوری چشمگیر دارد. حجت‌الاسلام والمسلمین شجاع‌علی میرزا افزود: احیای این بُد از علوم عقلی در امتداد مکتب بزرگانی چون امام خمینی(ره)، علامه طباطبایی و شهید مطهری، زمینه برقراری ارتباط مؤثر با جوانان غربی را فراهم می‌کند تا در وهله نخست، پیام بنیادین دین را با زبان عقل دریابند. مؤسس انتشارات اسرا در کانادا به ثمرات این انتشارات در انتقال اندیشه‌های اصیل اسلامی به جامعه مقصد پرداخت و گفت: فعالیت عمده ما بر ترجمه و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی جوادی آملی متمرکز شده است؛ زیرا افکار و منظومه فکری ایشان با نیاز و پذیرش مخاطبان در غرب همخوانی بیشتری دارد. حجت‌الاسلام والمسلمین شجاع‌علی میرزا در پایان یادآور شد: آیت‌الله العظمی جوادی آملی میان علوم عقلی، فلسفی، عرفانی، روایی و تفسیری پیوندی جامع برقرار کرده‌اند. تجربه عینی ما نشان داد، فرمایشات ایشان بیشترین نفوذ را در ذهن مخاطب بر جای می‌گذارد و ان‌شاءالله در گام‌های بعدی به‌سراغ ترجمه آثار سایر علمای برجسته نیز خواهیم رفت.

در نهایت، آنچه از این گفت‌وگو برمی‌آید، ضرورت گذر از رویکردهای احساسی و سنتی در تبلیغ دین به سمت «دیپلماسی عقلانی» و علمی است. حرکت خودجوش دانشجویان غربی نشان‌دهنده یک بستر آماده برای پذیرش حقایق است که تنها با زبان عقل و ابزارهای تمدنی مانند آثار بزرگان حوزه علمیه می‌تواند به یک جریان پایدار تبدیل شود.

زهره رنگ‌آمیز | در نشست «جبهه مقاومت، وحدت و انسجام امت اسلامی در برابر نظام استکباری مبتنی بر آموزه‌های رضوی و اندیشه‌های امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای» در کنگره جهانی امام رضا(ع)، نخبگان بین‌المللی به پیوند این دو منظومه پرداختند.

■ **جهان، تشنه نگاه عادلانه و ولایت الهی است**

سلوا بنت محمد بن طاهر النمر، مجتهد و مؤسس حوزه علمیه حضرت معصومه(س)، در نشست «جبهه مقاومت، وحدت و انسجام امت اسلامی در برابر نظام استکباری مبتنی بر آموزه‌های رضوی و اندیشه‌های امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای» در کنگره جهانی امام رضا(ع)، بر پیوند عمیق میان سیرت امام رضا(ع) و مسیر رهبری نظام اسلامی تأکید کرد. وی با تبیین ابعاد شخصیتی امام رضا(ع)، وی را «شهید ولایت» و «غریب‌الغربا» نامید و گفت: حضور امام رضا(ع) در خراسان، فراتر از یک جابه‌جایی جغرافیایی، یک حرکت راهبردی برای نشر توحید و امامت در قلب کانون‌های فکری جهان بود. او افزود: ایستادگی امام در برابر مأمون و مقابله با انحرافات امت، ایشان را به مقتدایی تبدیل کرد که هم در علم و هم در تدبیر، غریب از جهان و ظلم است. نمر در ادامه سخنان خود با بازخوانی الگوهای رهبری، ویژگی‌های شخصیتی امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای را با شمایل اولیای الهی مقایسه و اظهار کرد: رهبر انقلاب اسلامی از آغاز مسیر جهادی خود، با پژوهش در سیرت اهل‌بیت(ع)، از تنگنای قوم‌گرایی و جغرافیای محلی‌رهایی و به بینشی جهانی دست یافت. وی تأکید کرد: این بینش جهانی، عامل اصلی موفقیت در تبدیل «پروژه مقاومت» به بنیانی فشرده در برابر تهدیدهای کشنده استکبار جهانی، لیبرالیسم و صهیونیسم بوده است.

وی همچنین با اشاره به نیاز مبرم جهان امروز به عدالت و حقیقت، گفت: در روزگاری که بشریت از شعارهای توخالی حقوق بشر فرسوده شده، جهان تشنه نگاه عادلانه و ولایت الهی است؛ رسالتی که نظام اسلامی با شجاعت و انسانیت در پی نشر آن است.

وی در پایان با یادآوری پیوند میان مقاومت و شهادت، خاطرنشان کرد: همان‌گونه که امام رضا(ع) در مسیر حق، با غربت و شهادت روبه‌رو شد، امام شهید نیز در مسیر مجاهدت، با جانیتهی هولناک از میان خانواده و نزدیکان خود جدا شدند؛ اما در نهایت، همان‌گونه که آغاز مسیر ایشان از مشهد مقدس بود، آرامگاه و پایان نیز در جوار امام رضا(ع) رقم‌خورد تا فرع به اصل خود بازگردد.

■ **شهادت؛ از شهود حقیقت تا رهبری مقاومت؛ واکاوی جایگاه تمدنی گواهان در مکتب رضوی**

زینب سیدامیرزا، مدرس جامعه‌العلمیه تورنتو کانادا، در نشست «جبهه مقاومت، وحدت و انسجام امت اسلامی در برابر نظام استکباری مبتنی بر آموزه‌های رضوی و اندیشه امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای» در کنگره جهانی امام رضا(ع)، به تبیین ابعاد الهیاتی و تمدنی مفهوم «شهادت» پرداخت.

سیدامیرزا با واکاوی معنای لغوی «شهادت» به عنوان دانستن و گواهی دادن بر حقیقتی که برای دیگران پنهان است، تصریح کرد: شهادت برآمده از بصیرت

و معرفت به ذات یگانه خداوند و رسالت پیامبر(ص) است. وی با استناد به آیه۱۹ سوره حدید و آیه ۱۴۳ سوره بقره، «امت میانه» را شاهدانی دانست که بر مردم گواه هستند، همان‌گونه که پیامبر(ص) بر آنان گواه است. وی تأکید کرد: در میان این شاهدان، مرتبه والتری وجود دارد که به عنوان واسطه‌ای میان پیامبر(ص) و امت برگزیده شده‌اند.

این استاد حوزه علمیه با اشاره به «زیارت ناحیه»، جایگاه شهدا را مشاهده مستقیم حقیقت یا همان «وجه‌الله» برشمرد و افزود: شهدا همچون مجراهای دوچانه نور عمل می‌کنند؛ آنان که رو به سوی خدا دارند، از نوری الهی برخوردارند که هم می‌بینند و هم دیده می‌شوند و به همین سبب، توانایی میانجی‌گری و شفاعت دارند. وی با ارجاع به کلام پیامبر اکرم(ص) مبنی بر شفاعت سه گروه انبیا(ع)، علما و شهدا، خاطرنشان کرد: شهدا با پیروی از امام حسین(ع) و تأسی به سیر آن حضرت در اصلاح امت و امر به معروف و نهی از منکر، به این مقام نائل می‌شوند. سیدامیرزا با تأکید بر اینکه شهدا در «زیارت عاشورا» به عنوان ارواحی توصیف شده که در آستان حضرت ذوب شده‌اند، افزود: این شاهدان از ما می‌خواهند که ابتدا آنان را به عنوان مجرای فیض شهود کنیم تا راه برای اتصال به حقیقت هموار شود. وی با استناد به بخشی از «زیارت حائر»، دعا برای الحاق به شهدا در دنیا و آخرت را یک ضرورت معرفتی خواند.

وی در ادامه با تبیین مفهوم «مکان‌های شهود»، تأکید کرد: این مکان‌ها تنها به معنای محل درگذشت نیست، بلکه جایگاه‌هایی است که در آن، شهدا مورد شهود، تصدیق و یادآوری قرار می‌گیرند تا سرمشق باشند. وی افزود: از این منظر، هرچه شهیدی بزرگ‌تر باشد، نور او عظیم‌تر و حتی برای سست‌ایمانان، قابل رؤیت‌تر است؛ چنان‌که در اشاره به «سیدالشهدا»، امام حسین(ع)، آمده است: «إِنَّ الْخُسَيْنَ كَانَ مَضْبَاحَ الْهُدَى وَ سَفِیْنَةَ النَّجَاةِ».

سیدامیرزا با اشاره به جایگاه رهبری مقاومت، گفت: فرزند بزرگ او، شهید مجاهد امام سیدعلی حسینی خامنه‌ای (قدس سره)، گام او را در مسیر ثبت‌شده داشت؛ چرا که زندگی و مرگ او، مردم را به شهادت دادن (گواهی دادن بر حق) واداشت. این همان جریان‌ی است که با الگوبرداری از سیره ایشان، به «شهود» مبدل می‌شود. وی در پایان با نقل حدیثی از امام رضا(ع) مبنی بر پاداش عظیم زائران - شامل ۱۰۰هزار شهید، صدیق، مجاهد و حج‌گزار- و قرار گرفتن در زمره پیامبران و صالحان، پیوند ناگسستنی میان «زیارت»، «مقاومت» و «شهادت» در مکتب رضوی را تبیین کرد.

■ **فراتر از مرزهای ملی؛ رهبری اسلامی به مثابه تهدیدی برای نظام استکبار جهانی**

آرژو مرآلی، عضو کمیسیون حقوق بشر اسلامی لندن، در نشست تخصصی «جبهه مقاومت، وحدت و انسجام امت اسلامی در برابر نظام استکباری مبتنی بر آموزه‌های رضوی و اندیشه امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای»، به واکاوی ابعاد تمدنی و فراملی رهبری اسلامی پرداخت.

مرآلی با اشاره به پیوند عمیق میان آموزه‌های امام رضا(ع) و اندیشه امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای، تأکید کرد: رهبری اسلامی، برخلاف الگوهای سنتی، از

مرزهای جغرافیایی، ملی و حتی تمدنی ترسیم‌شده در دوران استعمار فراتر می‌رود. وی با استناد به تجربه‌های تاریخی، این رهبری را عنصری که از «خیر عمومی و مشترک جامعه» سرچشمه می‌گیرد، یک تهدید بنیادین برای تمامی نظام‌های ستمگر و سرکوبگر جهانی قلمداد کرد.

وی در تبیین ابعاد این رهبری، به سه نوع رابطه میان رهبر و گروه اجتماعی اشاره و بر این نکته تأکید کرد: رهبری اسلامی از مرزهای دولت و کشور فراتر رفته و به یک حقیقت جهانی بدل شده است. به گفته وی، این رهبری در دو سطح تجسم می‌یابد؛ نخست در شخصیت فردی مسلمانانی که پیوند معنوی و سیاسی با رهبر دارند و دوم در مفهوم «رهبر برای همگان» که در آن، حتی افراد غیرمسلمان یا کسانی که لزوماً رهبری او را نمی‌پذیرند، همچنان در قلمرو حمایت و حراست این نظام قرار می‌گیرند.

آرژو مرآلی با نقد روند فعلی جهان، خاطرنشان کرد: در حالی که اندیشه‌های سیاسی در سراسر جهان به سمت محدودسازی‌های هویت‌های ملی، قومی و دینی سوق می‌یابد - روشی که به بقای امپراتوری رو به افول ایالات متحده کمک می‌کند - رهبری اسلامی با عبور از این محدودیت‌ها، در حال شکل‌دهی به جهانی نوظهور است. وی در پایان، این رهبری را پاسخی قدرتمند به تلاش‌های نظام استکبار برای تکه‌تکه کردن هویت‌ها و محدود کردن ظرفیت‌های تمدنی بشریت دانست.

■ **ایران؛ سنگر دفاع از کرامت انسانی و مقابله با ماشین‌های استکبار در مسیر مکتب رضوی**

سلمی الویس، پژوهشگر بین‌المللی و دکترای حقوق بشر، در نشست «جبهه مقاومت، وحدت و انسجام امت اسلامی در برابر نظام استکباری مبتنی بر آموزه‌های رضوی و اندیشه امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای»، به تحلیل راهبرد ایران در مواجهه با سیاست‌های استکباری و نقش تعالیم امام رضا(ع) در حفظ کرامت انسانی پرداخت.

الویس با اشاره به اینکه جهان امروز درگیر نبرد تمدن‌ها و فرهنگ‌هاست، تأکید کرد: دولت‌های استکباری با اتکا به تفکرات مادی‌گرایانه و سرمایه‌داری، در پی بهره‌کشی از انسان و تبدیل او به ماشین‌های مادی محض هستند. وی افزود: این قدرت‌های سلطه‌جوا ابزارهای مختلف در تلاش‌اند هویت اسلامی و فطرت انسانی را از میان برده و نشانه‌های هویت بشری را از زندگی مسلمانان بزدایند. وی با تبیین جایگاه جمهوری اسلامی ایران، اظهار کرد: این کشور با بهره‌گیری از بصیرت رضوی و درک دقیق تهدیدها علیه هویت اسلامی، بر پایه تعالیم مقدس امام رضا(ع) و با هدف حفظ کرامت انسان، در برابر این جریان ایستاده است. الویس خاطرنشان کرد: توانمندی ایران در تدوین راهبردهای افاعی و تثبیت سیاست‌های حمایتی از انسان، از تجلی عینی آموزه‌های رضوی در سیاست دفاعی این کشور نشأت می‌گیرد؛ راهبردی که هدف آن اثبات این واقعیت است که پیشرفت ملت‌ها تنها از طریق حفظ هویت انسانی و کرامت برتر می‌تواند محقق شود.

وی در ادامه با بررسی ماهیت حکومت ایران افزود: ایران با تکیه بر میراث‌های دینی اصیل، پیکره‌ای واحد از نهادهای سیاسی، فرهنگی و علمی بوده که حرکت خود را بر پایه یاری انسان و تحقق جایگاه جانشینی خداوند بر زمین بنا کرده است.

در نشست «جبهه مقاومت، وحدت و انسجام امت اسلامی در برابر نظام استکباری مبتنی بر آموزه‌های رضوی و اندیشه‌های امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای» بررسی شد

تجلی مقاومت و ولایت الهی در برابر استکبار

وی بیان کرد: تکیه بر مبانی دفاعی در میراث مقدس رضوی، ایران را در رویارویی با قدرت‌هایی نظیر آمریکا مجهز به قدرت الهی کرده تا بتواند در مسیر تدوین برنامه‌های پیش‌رو برای حفظ کرامت انسانی گام بردارد.

الویس در پایان با پرسشی راهبردی درباره سرچشمه قدرت و تداوم اقتدار ایران در جهان، تأکید کرد: این قدرت نه صرفاً از تاریخ باستان، بلکه از خون شهیدان و نوشتنی جدید در دفتر تاریخ انسانی نشأت می‌گیرد؛ نوشتنی که با هدف حفظ کرامت مسلمانان و با تکیه بر معنویت و حکمت بی‌همتای امام رضا(ع) در برابر دشمنان رقم می‌خورد.

■ **غادة الحسینی: صعود ایران به قدرت جهانی، تجلی تمدن اسلامی و احیای عدالت و کرامت انسانی**

غادة الحسینی، پژوهشگر دانشگاه فرانш کونتة فرانسه و کارشناس رسانه در پارلمان لبنان، در نشست «جبهه مقاومت، وحدت و انسجام امت اسلامی در برابر نظام استکباری مبتنی بر آموزه‌های رضوی و اندیشه امام شهید آیت‌الله خامنه‌ای»، به تحلیل پیوند میان تمدن اسلامی و نقش صعودی ایران در ساختار جدید قدرت جهانی پرداخت.

الحسینی با تبیین ماهیت تمدن اسلامی، آن را فراتر از یک مقوله زمانی و مکانی دانست و بر این باور است که تمدن، ظرفی باز و پویاست که با گذشت زمان قطع نمی‌شود، بلکه رشد و تکامل می‌یابد. وی با طرح پرسشی راهبردی درباره ارتباط میان صعود ایران به عنوان یک قدرت جهانی و تثبیت مبانی تمدن اسلامی، تأکید کرد: این دو پدیده با یکدیگر پیوندی ناگسستنی دارند.

وی اظهار کرد: جریان نور که از پیامبر اکرم(ص) آغاز شد، به امام رضا(ع) رسید و سپس از طریق رهبر شهید حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تداوم یافت، نشان‌دهنده آن است که تمدن اسلامی با احیای عدالت و کرامت انسانی شکوفا شده است. وی افزود: ایران با اتکا به این میراث، به قدرتی جهانی و خودکفا تبدیل شده که نه نیازی به تکیه بر قدرت‌های بین‌المللی دارد و نه برای تأمین نیازهای خود، تابع نظم‌های موجود است، بلکه تنها برای خدای متعال سر فرود می‌آورد.

الحسینی با نگاهی تاریخی به زندگی امام رضا(ع)، به سیاست‌های پیچیده عباسیان و چالش‌های سیاسی دوران ایشان اشاره و خاطرنشان کرد: امام با وجود فشارهای سیاسی و تلاش مأمون برای استفاده از ایشان در راستای منافع حکومتی، با حفظ اصالت، پرهیز از بهره‌کشی از قدرت، راه خود را بر پایه تواضع، مهربانی با بی‌بناویان و دفاع از اصل عدالت پیمود. وی افزود: شهادت امام در سال ۲۰۳ هجری، راه را برای جریان‌های اصلاح‌طلب و عدالت‌خواه هموار کرد. این پژوهشگر در بخش پایانی سخنان خود، به پیوند عمیق و معنوی میان رهبر شهید ایران و امام رضا(ع) پرداخت و آن را رابطه‌ای «صاف، پاک و فراتر از مرزها» توصیف کرد. وی تأکید کرد: این پیوند، نه تنها بر روحیه فردی، بلکه بر ساختار سیاسی و اجتماعی ایران تأثیر گذاشته و موجب شده صعود ایران در عرصه بین‌المللی، با تکیه بر مبانی «نه شرقی و نه غربی»، به سوی تحقق نظم جهانی مبتنی بر عدالت و کرامت انسانی حرکت کند.